

Gondolatok a háziiorvosi hatásköri listáról

Szabó János dr.

mesteroktató

Semmelweis Egyetem Családorvosi Tanszék

(tanszékvezető: Prof. Dr. Torzsa Péter)

Egészségügyi Szakmai Kollégium Háziorvostan Tagozat

Mi a hatásköri lista?

- A **hatásköri lista** egy szervezeten vagy intézményen belüli dokumentum, amely részletesen rögzíti, hogy **mely munkakörökhöz vagy szervezeti egységekhez milyen döntési, intézkedési, aláírási, jóváhagyási vagy ellenőrzési jogkörök tartoznak.**
- **Célja:**
 - A felelősségi körök egyértelmű meghatározása.
 - A munkafolyamatok szabályozása.
 - A szervezeti átláthatóság biztosítása.
 - A jogkörök és hatáskörök **konfliktusmentes elkülönítése.**

Mi a háziiorvosi/házi gyermekorvosi hatásköri lista?

- A Háziiorvosi Hatásköri Lista/Házi Gyermekorvosi Hatásköri Lista (továbbiakban: hatásköri lista) a háziiorvosok/házi gyermekorvosok számára, a **háziiorvostan/ gyermekgyógyászat (házi gyermekgyógyász) szakvizsga birtokában önállóan elvégzendő** azon **tevékenységi köröket** határozza meg, amelyre a háziiorvosi/házi gyermekorvosi praxis **strukturális és működési feltételrendszere** a **jelenlegi személyi, infrastrukturális és finanszírozási** környezetben lehetőséget ad (alaptevékenységek).

Háziorvosi/házi gyermekorvosi praxis háziiorvosi praxisközösség hatásköri listái

Mire jó a hatásköri lista?

- A lista leírja a **háziiorvostan/házi gyermekorvosi szakvizsga tudásanyagát**, és meghatározza azt a tevékenység-halmazt, amelynek keretében a háziiorvos/házi gyermekorvos megfelelő képzettség, gyakorlat birtokában tevékenykedhet.
- A lista ismeretében meg lehet határozni az **oktatási-továbbképzési programok tananyagát**, célját,
- és ezek ismeretében lehetséges az újabb tevékenységek, feladatok díjazásának a megteremtése is.

Hatáskör és kompetencia - szinonima?

A **hatáskör** azt jelenti, hogy valaki mire jogosult — milyen ügyekben, döntésekben, feladatokban van joga eljárni.

Formális jogkör

Törvény vagy szabályzat által meghatározott

Azt mutatja meg, hogy milyen kérdésekben járhat el egy szerv, személy vagy testület

A **kompetencia** alkalmasságot, képességet vagy hozzáértést jelent — tehát azt, hogy valaki tudása, tapasztalata, készségei alapján képes-e egy feladatot jól ellátni.

Személyes képesség, szaktudás

Nem feltétlenül jogi kategória

Lehet szakmai, érzelmi, kommunikációs stb. kompetencia

Jelen

Minimumfeltételek

Hatályos jogszabályok

Ápolói kompetenciák

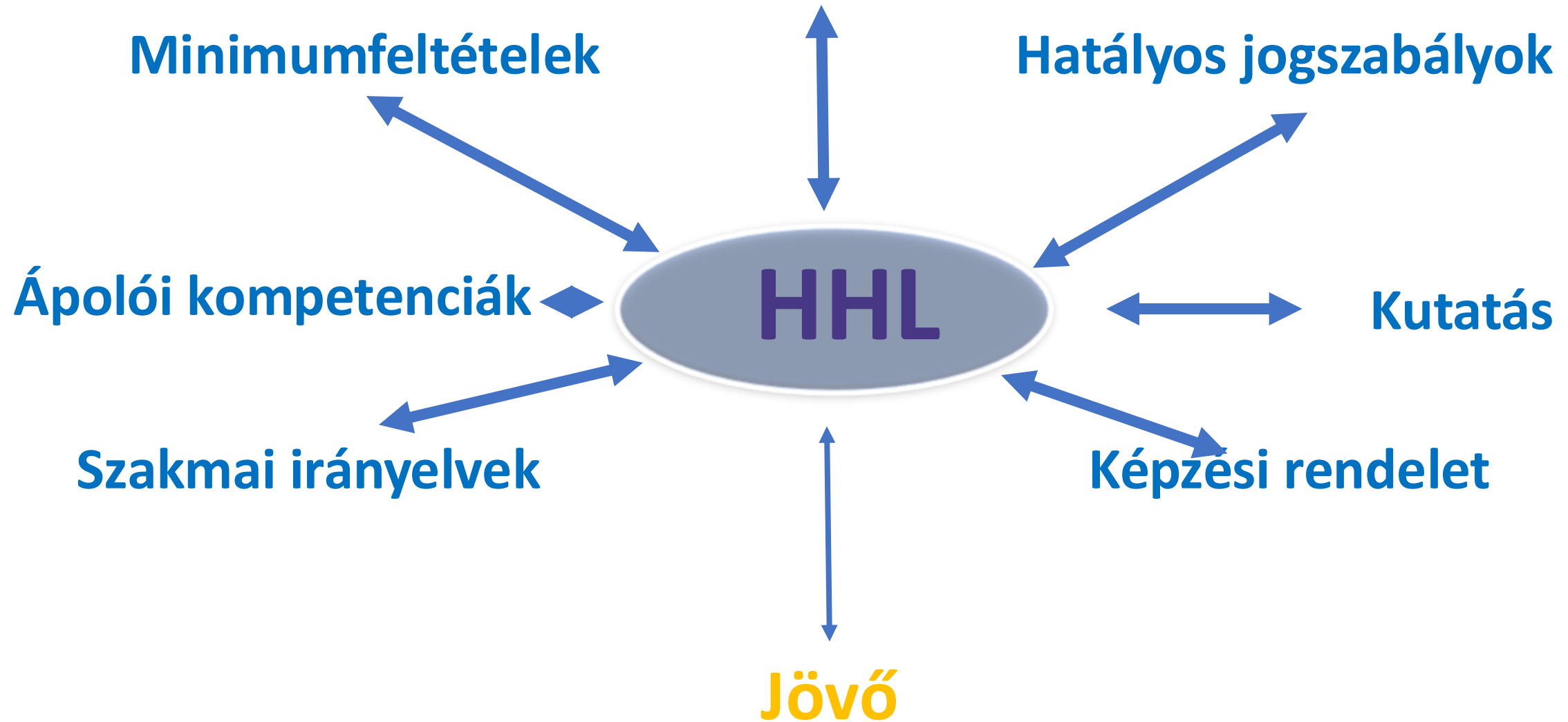
HHL

Kutatás

Szakmai irányelvek

Képzési rendelet

Jövő

HÁZIORVOSI KOMPETENCIÁK MUNKACSOPORT

- Dr. habil Ágoston Gergely
- Prof. Dr. Balogh Sándor
- Dr. Békássy Szabolcs
- Dr. Bogdányi Katalin
- Dr. Cserni István
- Prof. Dr. Csikós Ágnes Erika Ph.D
- Dr. Darvai László
- Dr. Elek Ilona
- Dr. Eörsi Dániel
- Dr. Franczia Tamás
- Dr. Füredi Gyula
- Dr. Galvács Henrietta
- Dr. Garay Erzsébet
- Dr. Gszelmann Róbert
- Dr. Győri József
- Dr. Havasi Adrien
- Dr. Havasi Katalin Éva
- Dr. Homonnay Adrián
- Dr. Kolozsvári László Róbert
- Dr. Konksek Márta
- Dr. Kovács Erzsébet
- Dr. Kovács Tamás
- Dr. Kőrösi László
- Dr. Madaras Krisztina
- Dr. Mezei Éva
- Dr. Mihályfalvi Zita
- Dr. Mohos András
- Dr. Móczár Csaba
- Dr. Muzsay Géza
- Dr. Orbán Győző
- Dr. Pászthy Bea
- Dr. Pátri László
- Dr. Pintér Márk
- Dr. Rósa Ágnes
- Dr. Rinfel József
- Prof. Dr. Rurik Imre
- Dr. Scheiber Dóra
- Dr. Schmidt Péter Prof.
- Dr. Szabó János
- Prof. Dr. Torzsa Péter
- Dr. Vámos Henrietta
- Dr. Várnai Réka
- Dr. Végvári Tamás
- Dr. Wernigg Róbert
- Falusi Zsófia
- Hámoriné Dr. Kovács Erzsébet
- Újváriné Dr. Siket Adrienn

VÉLEMÉNYEZŐ SZERVEZETEK

- Családorvos Kutatók Országos Szervezete
- Házi orvosok Online Szervezete
- Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesülete
- DE ÁOK Családorvosi és Foglalkozás-egészségügyi Tanszéke
- Semmelweis Egyetem Családorvosi Tanszéke
- Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Családorvosi Tanszéke
- Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Kar Családorvosi Intézete
- Országos és Vármegyei Kollegiális Szakmai Vezetői testület
- Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő
- Országos Kórházi Főigazgatóság Alapellátási Igazgatósága

VÉLEMÉNYEZŐ ESZK TAGOZATOK

- Addiktológia
- Aneszteziológia és intenzív terápia
- Angiológia és érsebészet
- Ápolási, szakdolgozói és Szülésznő
- Arc, állcsont és szájssebészet
- Balneoterápia
- Belgyógyászat, endokrinológia, diabétesz és anyagcserebetegségek
- Bőr- és nemibetegségek
- Csecsemő- és gyermekgyógyászat
- Dietetika, humán táplálkozás
- Égés- és plasztikai sebészet
- Fog- és szájbetegségek
- Foglalkozás orvostan
- Fül-orr-gégészet
- Gasztroenterológia és hepatológia
- Geriátria és krónikus ellátás
- Gyermek alapellátás (házi gyermekorvostan, ifjúsági és iskolaorvoslás)
- Gyermek pszichiátria és addiktológia
- Gyermeksebészet
- Gyógyszerellátási gyógyszerészet
- Házi orvostan
- Hospice-palliatív ellátás
- Humán reprodukciós
- Idegsebészet
- Igazságügyi orvostan, orvosszakértés biztosítási orvostan
- Infektológia
- Kardiológia
- Klinikai genetika
- Klinikai immunológia és allergológia
- Klinikai és járványügyi mikrobiológia
- Klinikai farmakológia
- Klinikai szakpszichológia és pszichoterapeuta klinikai szakpszichológus
- Kórházi klinikai gyógyszerészet
- Megelőző orvostan és népegészségügy, kórház higiénia
- Menedzsment és egészséggazdaságtan és egészségügyi informatika (nem orvosi) és minőségügyi
- Mozgásterápia, fizioterápia
- Nefrológia és dialízis
- Neonatológia
- Neurológia
- Nukleáris medicina
- Onkológia és sugárterápia
- Ortopédia
- Orvosi laboratórium
- Oxyológia-sürgősségi orvostan, toxikológia, honvéd és katasztrófa orvostan
- Patológia
- Pszichiátria
- Pszichoterápia (szakorvosi képezéssel)
- Radiológia
- Rehabilitáció, fizikális medicina és gyógyászati segédeszköz
- Reumatológia
- Sebészet és Egynapos sebészet
- Sportegészségügy
- Szemészet
- Szívsebészet
- Szövet- és sejtbanki, és regeneratív medicina
- Szülészeti és nőgyógyászat
- Transzfuziológia és hematológia
- Transzplantáció
- Traumatológia és kézsebészet
- Tüdő- és mellkasebészet
- Tüdőgyógyászat
- Urológia
- Védőnő (területi, iskolai, kórházi, családvédelmi)

Hogyan használjuk?

A HÁZIORVOSOK HATÁSKÖRI LISTÁJÁNAK SZERKEZETE

- ***A háziiorvoslás specifikumai (I–III. fejezet)***

Ezek a fejezetek írják le a háziorvos munkájának célját, gyógyító tevékenységen kívüli feladatait, felsorolja a praxis vezetéséhez szükséges ismereteket.

- ***A háziiorvoslás szakmai ismeretanyaga és tevékenységi köre (IV–XXVI. fejezet)***

Itt található meg szakmánkénti csoportosításban a háziorvos számára ajánlott ismeretanyag, tevékenységi kör.

- ***A háziiorvoslás „vegyes” praxisokban történő, 18 év alatti páciensek ellátására vonatkozó szakmai ismeretanyaga és tevékenységi köre (XXVII–XLV. fejezet)***

Ezek a fejezetek a gyermekeket is ellátó „vegyes” háziiorvosi praxisokban szakmánkénti csoportosításban mutatják be a 18 év alatti páciensek ellátásának speciális szempontrendszerét.

A HÁZIORVOSLÁS SPECIFIKUMAI

- A háziiorvoslás és annak sajátosságai
- A háziorvos prevenciós tevékenysége
- A háziorvos szakértői tevékenysége

A HÁZIORVOSLÁS SZAKMAI ISMERETANYAGA ÉS TEVÉKENYSÉGI KÖRE

I.	<i>A háziiorvoslás és annak sajátosságai</i>	XXIV.	<i>Sztomatológia</i>
II.	<i>A háziorvos prevenciós tevékenysége</i>	XXV.	<i>Urológia</i>
III.	<i>A háziorvos szakértői tevékenysége</i>	XXVI.	<i>A háziorvos szakértői tevékenységének kiegészítése „vegyes praxisokban történő 18 év alatti páciensek ellátására vonatkozó</i>
IV.	<i>Alapellátási ügyelet – a felnőtt sürgősségi betegellátás általános feladatai</i>	XXVII.	<i>Alapellátási ügyelet – A gyermek sürgősségi ellátása</i>
V.	<i>Bőrgyógyászat</i>	XXVIII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Allergológia – immunológia</i>
VI.	<i>Endokrinológia, anyagcsere-betegségek</i>	XXIX.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Bőrgyógyászat</i>
VII.	<i>Fül-orr-gégészet és fej-, nyaki sebészet</i>	XXX.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Endokrinológia, anyagcsere-betegségek</i>
VIII.	<i>Gasztroenterológia</i>	XXXI.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Fül-orr-gégészet</i>
IX.	<i>Geriátria</i>	XXXII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Gasztroenterológia</i>
X.	<i>Hematológia</i>	XXXIII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Genetikai betegségek</i>
XI.	<i>Immunológia – Allergológia</i>	XXXIV.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Hematológia, onkológia</i>
XII.	<i>Infektológia</i>	XXXV.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Infektológia</i>
XIII.	<i>Kardiológia, Angiológia</i>	XXXVI.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Kardiológia</i>
XIV.	<i>Nefrológia</i>	XXXVII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Nefrológia, urológia</i>
XV.	<i>Neurológia</i>	XXXVIII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Neurológia</i>
XVI.	<i>Nőgyógyászat, Szülészet</i>	XXXIX.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Ortopédia</i>
XVII.	<i>Onkológia</i>	XL.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Gyermek- és ifjúságpszichiátria</i>
XVIII.	<i>Palliatív – Hospice ellátás</i>	XLI.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Pulmonológia</i>
XIX.	<i>Pszichiátria, Addiktológia</i>	XLII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Sebészet, traumatológia</i>
XX.	<i>Pulmonológia</i>	XLIII.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Szemészet</i>
XXI.	<i>Reumatológia, mozgásszervi rehabilitáció, mozgásszervi megbetegedések</i>	XLIV.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Újszülött és csecsemő ellátás</i>
XXII.	<i>Sebészet, Traumatológia</i>	XLV.	<i>Csecsemő- és gyermekgyógyászat – Serdülőkori speciális jellegű betegségek</i>
XXIII.	<i>Szemészet</i>		

A HÁZIORVOSI TEVÉKENYSÉGI KÖRÖK STRUKTURÁJA FEJEZETENKÉNT

- **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**
- **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**
 - Alaptevékenységek
 - Elvégezhető tevékenységek
- **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**
 - Alaptevékenységek
 - Elvégezhető tevékenységek
- **BETEGÚT KOORDINÁCIÓ HÁZIORVOS IRÁNYÍTÁSÁVAL, SZAKELLÁTÁS BEVONÁSÁVAL**

SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS

Akut, életveszélyt jelentő történések/kórállapotok **felismerése, elsődleges ellátása**, szakintézetbe történő beutalása, szükség esetén állapottól függően a megfelelő szintű szállítás megszervezése és a **szükséges felügyelet biztosítása** (elvégzendő sürgősségi beavatkozások) a beteget ellátó háziorvos feladata akkor is, ha ebben a vonatkozásban nem háziorvosként, hanem a beteget első ellátó orvosként látja el. Eközben a szükségessé váló **elsődleges ellátást is** – a rendelkezésre álló feltételeknek megfelelően – **meg kell kezdeni a szakma szabályai szerint**. Meghatározott sürgősségi beavatkozásokat **el kell végezni**, a sürgősségi szaksegítség megérkezéséig.

DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK

- **Alaptevékenységek**

Azon beavatkozások, tevékenységek és eljárások köre, amelyek **elvégzését a házi orvos önállóan, hatáskörében szakképzettségének megfelelően végez** a betegellátás és gondozás területén, a szakmai ajánlások szerinti indikációs körben, jogszabályban meghatározott alpműszerezettséggel a rendelkezésére álló orvosszakmai információk birtokában.

- **Elvégezhető tevékenységek**

Azon beavatkozások, tevékenységek és eljárások köre, **amely meghatározott személyi, tárgyi és ellátási környezeti feltételek teljesülése esetén végrehajtható, azonban a kivitelezésük nem várható el minden esetben a házi orvostól.** Betegközeli biztosításuk javítja az ellátórendszer működésének hatékonyságát

ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG

- Azoknak a beavatkozásoknak, tevékenységeknek a felsorolása, amelyeket a házi orvosnak **önállóan el kell tudnia végezni**. A felsorolás egy része magát a tevékenységet (pl. conicotomia, intubáció), másik része a tevékenységhez köthető betegséget, problémát írja le (pl. hipertóniás krízis, antikoaguláns terápia).
- Olyan betegségek és állapotok házi orvos által irányított teljes körű ellátása (pl. a prevenció, amelyet külön fejezetben tárgyalunk, kivizsgálás, kezelés, gondozás/követés), amelyet **a házi orvosi szolgálat önállóan**, vagy az ellátási helyzetnek megfelelően hozott **saját döntése alapján végez**.
- Az ellátási, illetve gondozási tevékenység, esetenként a kórállapot jellegétől, illetve súlyosságától függően, a kórállapot nyugalmi helyzetének, egyéb ellátásokhoz kötött „követését” jelentheti.
- Az önálló betegellátási tevékenység esetében is megkülönböztetünk **alaptevékenységeket** és **elvégezhető** tevékenységeket.

BETEGÚT KOORDINÁCIÓ HÁZIORVOS IRÁNYÍTÁSÁVAL, SZAKELLÁTÁS BEVONÁSÁVAL – másodszakvizsgák használata

- Azon diagnózisok, diagnosztikai csoportok, amelyeket a házi orvosnak egyedül, vagy szakorvos bevonásával fel kell ismernie, azaz **képesnek kell lennie a felsorolt diagnózisok kivizsgálási folyamatát irányítani.**
- A csoportban felsorolt betegségek és állapotok gyanúja esetén a házi orvos **indikálja a szakellátás általi ellátást** (diagnózis felállítása, terápiás és gondozási jellegű ellátás), amely a továbbiakban is a szakellátás irányításával, annak elsődleges felelősségével zajlik. Ebben a folyamatban a házi orvos meghatározott feladatkörben vesz részt, a szakellátás részéről érkező konzíliumkérés formájában. Az együttműködés speciális területe a szakellátás írásos kérésére műtétek előtt a beteg aktuális állapotáról, gyógyszereléséről történő tájékoztatás, célzott kérdések írásos megválaszolása figyelemmel ugyanakkor a beutalási szabályoknak, az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) általános alkalmazásának a járóbeteg szakellátásban dolgozók általi betartására.

SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA

Sürgősségi ellátás

- Akut hasi katasztrófa (minden áthatoló hasi sérülés, gyanú esetén is, subileus, ileus, gyulladások, perforációk, parenchymás szervsérülések, hasi nagyérelzáródások, vérzések, érsérülések)
- Akut mellkasi állapotok (minden áthatoló mellkasi sérülés, gyanú esetén is, pneumothorax, haemothorax)
- Akut végtagi nagyérelzáródások
- Súlyos vérzések (artériás, nagy vénás)
- Koponyasérülések (tudatvesztés, tudatzavar, OAC, NOAC szedés, ismert alvadási zavarok, üregi vérzés, liquor csorgás, neurológiai kórjel)
- Érzékszervek sérülése
- Súlyos végtagsérülések (nyílt/zárt ficam, törés, ín-, ideg-, érsérülés gyanúja)
- Szeptikus veszélyállapotok, gennyes ízületi gyulladások (abscessus, cellulitis, phlegmone, panaritium, gennyes ízületi gyulladások)
- I-II. fokú felületes égés, fagyás, maródás 1%-nál kisebb testfelületi érintettség esetén, ha az arc, nyak, szemkörnyéke, valamint nemiszervek, ízületek feletti területek, illetve társuló légúti, tápcsatornai érintettség gyanúja felmerül
- I-II. fokú felületes égés, fagyás, maródás 1% feletti testfelületi érintettség esetén
- III-IV. fokú és/vagy 1% feletti égés, fagyás, maródás minden esete
- Polytraumatizáció
- Mellkasebészeti sürgősségi esetek és azok gyanújának felismerése, különös tekintettel a légmell és a gennymell különböző változataira

SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA

Diagnosztikus tevékenységek, eljárások

1. Alaptevékenységek

1. Kórképek szerinti betegorientáció a szakellátás felé. Diagnosztika, differenciáldiagnosztika megkezdése
2. Preoperatív kivizsgálás során a szakellátás tájékoztatása a műtéti és posztoperatív körülményeket befolyásoló, anamnesztikus, compliance/adherencia és szociális körülményekről
3. Posztoperatív vezetés, terápia kontroll, fájdalomcsillapítás, szövődmények felismerése

SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA

Önálló betegellátási tevékenység

Alaptevékenységek

Sebellátás:

felületes sérülések ellátása annak szabályai szerint,

I-II. fokú felületes égés, fagyás, maródás 1%-nál kisebb testfelületi érintettség esetén (kivéve arc, nyak, szem-, testnyílások környéke, ízületek feletti területek, illetve társuló légúti, tápcsatornai érintettség gyanúja).

Profilaxis

Otthoni szakápolás elrendelése és követése

Ismert és kivizsgált kórállapotok szakellátás utáni további kezelése, gondozása

Mellkassebészeti krónikus esetek követése és szakorvosi kontrollok közötti ellátása

Elvégezhető tevékenységek

Sebkötözés, varrat-, kapocsszedés, műtéti sebek ellátása és követése

Égés, fagyás, maródás sebellátása szakorvosi javaslat alapján

Mellkassebészeti krónikus sebek ellátása a szakorvosi kontrollok közötti időszakban:

fenesztrációs üregek tamponcseréje,

tartós mellkasi drainviselő lokális, drain körüli bőrápolása, sebkötözése, a Heimlich-szelep és a gyűjtőtartály ellenőrzése,

otthoni vákuum-szivacs terápiás készülék működésének ellenőrzése.

SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA

Betegút koordináció házi orvos irányításával, szakellátás bevonásával

- Angiopathiák talaján kialakult krónikus kórállapotok gondozása
- Tisztázott háttérű krónikus sebek ellátása, segédeszköz rendelés kezdeményezése
- Lymhoedema gondozás
- Sztómagondozás, sztómaterápiás segédeszközök indikálása és ismételt felírása
- Pszichés és szomatikus vezetés
- Dietetikai tanácsadás, gyógytorna, pszichológiai gondozás indikálása

A jövő

Emelt szintű jártasságok

POCT labor diagnosztika

POCUS ultrahang

Sebkezelési emelt szintű jártasság

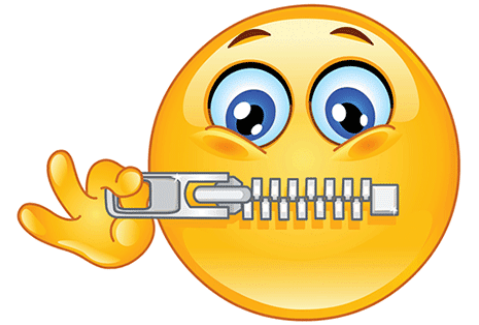
Inkontinencia ellátás, emelt szintű jártasság

-

KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET

szabo.heves@gmail.com

MERCI ☺)

+36 30 915 1200

Thank
you.